

KRUS podpowiada jak zapobiegać wypadkom przy pracy w rolnictwie

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Rolniczego prowadzi ustawiczne działania mające na celu ograniczenie wypadków w rolnictwie. Służą temu między innymi tematyczne kampanie prewencyjne, opracowane na podstawie statystyki najczęstszych przyczyn wypadków, jakie występują podczas pracy w gospodarstwie. Na podstawie przeprowadzonej analizy wyodrębniono 5 kampanii tematycznych:

1. „Nie ryzykujesz gdy znasz i szanujesz”

**NIE RYZYKUJESZ
GDY ZNASZ I SZANUJESZ**

2. „Rola rolnika by upadku unikał”

**ROLA ROLNIKA
BY UPADKU UNIKAŁ**

3. „Mądrze postępujesz wypadku nie spowodujesz”

**MĄDRZE POSTĘPUJESZ
WYPADKU NIE SPOWODUJESZ**

4. „Rolniku nie daj się kleszczom”

**ROLNIKU
NIE DAJ SIĘ KLESZCZOM**

5. „Kości i stawy też rolnika sprawy”

**KOŚCI I STAWY
TEŻ ROLNIKA SPRAWY**

Opolski KRUS w cyklu 5-częściowym przekaze szczegółowe informacje na temat każdej z wyżej wymienionych kampanii. Materiał ten stanowić będzie kompletny zestaw przyczyn oraz zaleceń do stosowania w bieżącej pracy rolnika.

NIE RYZYKUJESZ
GDY ZNASZ I SZANUJESZ

Część I - „Nie ryzykujesz gdy znasz i szanujesz”

W 2020 roku większość działań prewencyjnych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prowadzona będzie po hasłem kampanii „Nie ryzykujesz, gdy znasz i szanujesz”, która ma celu zwrócić uwagę na sposoby zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym rolników, związanym z obecnością zwierząt w gospodarstwach rolnych.

W ubiegłym roku w Kasie odnotowano 1 236 zdarzeń wypadkowych, a większość z nich (94,7%) wystąpiła podczas codziennej obsługi zwierząt: zadawania karmy, udoju, zabiegów zoohigienicznych, czyszczenia pomieszczeń inwentarskich w obecności zwierząt oraz przepędzania lub załadunku zwierząt na środki transportu. Wypadki z grupy „uderzenie, przygniecenie i pogryzienie przez zwierzęta stanowią drugą pod względem liczebności grupę nieszczęśliwych zdarzeń, którym ulegają rolnicy.

Przyczyny tych zdarzeń to:

- narowistość i agresja zwierząt, niewynikające z ich fizjologii (np. z rui, pierwszej laktacji, porodu, zapalenia wymion itp.);
- niewłaściwy sposób obsługi zwierząt, w tym niezachowanie szczególnej ostrożności przy obsłudze zwierząt niebezpiecznych;
- niezapewnienie zwierzętom dobrostanu (nadmierne zagęszczenie, brak dostępu do paszy, wody i wybiegów) i wynikająca z tego agresja zwierząt;
- nieznanostwo zachowań (behawiorystyki) zwierząt;
- zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem;
- wejście pomiędzy zwierzęta bez ich uprzedzenia np. głosem;
- nieużywanie przy obsłudze zwierząt poskromów, płyt przepędowych itp.;

Niewielu rolników postrzega zwierzęta hodowlane jako źródło zagrożenia, rokrocznie dochodzi do poważnych wypadków, a nawet śmierci, często spowodowanych nieznanostwami ich naturalnych zachowań oraz niezapewnieniem dobrostanu (system chowu, który zaspokaja podstawowe potrzeby zwierząt, przede wszystkim w zakresie: pożywienia i wody, potrzebnej przestrzeni życiowej, zapewnienia towarzystwa innych zwierząt, leczenia, higieny utrzymania, mikroklimatu pomieszczeń, warunków świetlnych, jednocześnie nie pozwala na okaleczanie zwierząt oraz zapewnia ich schronienie przed złymi warunkami klimatycznymi). Przestraszone zwierzę, któremu nie zabezpieczono naturalnych potrzeb może ugryźć, kopnąć, przygnieść i przewrócić. Jest to zazwyczaj reakcja na takie bodźce jak: stres, brak dostępu do wody i pożywienia, zbyt małą przestrzeń do życia, zaskoczenie, bolesność gruczołów mlecznych czy obecność owadów w oborze.

Rolniku pamiętaj!

- uprzedzaj zwierzęta głosem, gdy się zbliżasz;
- nie wchodź między zwierzęta bez ostrzeżenia;
- jeśli wchodzisz między zwierzęta, oswajaj je dotykiem;

- nie podchodź bez ostrzeżenia do zwierząt od tyłu;
- nie pracuj ze zwierzętami po spożyciu alkoholu;
- nie pozwalaj na bezmyślne drażnienie zwierząt i znęcanie się nad nimi;
- zachowaj szczególną ostrożność podczas pracy ze zwierzętami silnymi, np. ogierami i karmiącymi matkami, końmi młodymi lub po dłuższym okresie bezczynności;
- usuwaj ze stada zwierzęta narowiste lub wyjątkowo złośliwe;
- do wyprowadzania buhaja używaj drążka zakładanego do kółka nosowego; jeżeli zwierzę jest bardzo silne lub rozdrażnione, skorzystaj z pomocy drugiej osoby; pamiętaj o założeniu na stałe na głowę buhaja mocnego, skórzanego kantara;
- do wyprowadzania zwierząt na pastwisko używaj gładkich (pozbawionych węzłów), mocnych linek, powrozów lub łańcuchów; nie okręcaj ich wokół dłoni;
- aby nie pokaleczyć siebie i zwierzęcia, nie używaj łańcuchów naprawianych prowizorycznie, np. związanych drutem;
- podczas zabiegów weterynaryjnych i pielęgnacyjnych (korekcja racic, kopyt, rogów) używaj poskromu; w razie potrzeby korzystaj z pomocy drugiej osoby;
- do transportu zwierząt używaj przystosowanych do tego celu przyczep (o mocnych wiązaniach i odpowiednio wysokich burtach), a do wyprowadzania zwierząt – dostatecznie szerokich, wyposażonych w boczne bariery pochylne.

Obsługa zwierząt wiąże się również z ryzykiem chorób odzwierzęcych. Można się nimi zarazić poprzez kontakt z skażonym nawozem, wodą, ziemią, paszą, śliną. Zapobieganie chorobom odzwierzęcym polega na zachowaniu właściwych zasad higieny, dlatego:

- wydziel, najlepiej w budynku inwentarskim, pomieszczenie, w którym mógłbyś myć ręce, przebierać się i przechowywać odzież roboczą;
- ze zwierzętami pracuj w odzieży przeznaczony wyłącznie do tego celu, pamiętaj, że zwierzęta mogą źle reagować na intensywny zapach (np. perfum, alkoholu, środków ochrony roślin, itp.);
- myj starannie ręce przed pracą i po jej zakończeniu;
- nie zapominaj o umyciu rąk, wymienia i dojarki przed rozpoczęciem udoju - mleko łatwo zakażać, jest bowiem dobrą pożywką dla bakterii;
- dbaj o czystość pomieszczeń inwentarskich, co najmniej dwa razy w roku, wczesną wiosną i jesienią, gruntownie je oczyszczaj, maluj i odkażaj wapnem;
- wybiegi dla zwierząt, drogi na pastwisko, gnojownie lokalizuj poza podwórzem;
- jeśli kontaktujesz się z chorymi zwierzętami, szczególnie starannie dbaj o higienę osobistą, a o chorobie natychmiast powiadom służby weterynaryjne;
- w razie stwierdzenia u zwierząt choroby zakaźnej, pracuj bezwzględnie w rękawicach ochronnych (np. gumowych), a w przypadku chorób przenoszonych drogą oddechową (np. gruźlicy, wąglika, gorączki Q) – pamiętaj o używaniu półmaski i okularów ochronnych;
- w przypadku stwierdzenia u zwierząt choroby zakaźnej, szczególnie starannie odkażaj pomieszczenia, wybiegi, urządzenia i sprzęt oraz odzież używaną przy ich obsłudze, usuwaj i odkażaj lub niszc (pal) ściółkę z otoczenia chorych czy padłych zwierząt oraz resztki paszy;
- dopilnuj, aby wszystkie osoby, które kontaktowały się z chorymi zwierzętami lub produktami pochodzącymi od nich, np. mlekiem, mięsem, jajami, poddały się badaniom lekarskim;
- ze zwierzętami chorymi i padłymi postępuj zgodnie z zaleceniami służb weterynaryjnych.
- podczas uboju noś gumowe buty, rękawice, fartuch ochronny oraz półmaskę.

Aby uchronić się przed chorobą odzwierzęcą:

- nie dotykaj ust i oczu nieumytymi rękami;
- nie jedz brudnymi rękami;
- nie używaj w domu naczyń służących do pojenia zwierząt;
- pamiętaj, że chore zwierzę (i produkty pochodzące od niego) może zarazić nie tylko pozostałe zwierzęta, ale i człowieka.

Zachęcamy do przeczytania kolejnej części cyklu informacyjnego pod tytułem: „Rola rolnika by upadku unikał”.

Opracowała:

Joanna Skuratowicz

Kierownik

Samodzielnego Referatu Prewencji,

Rehabilitacji i Orzecznictwa Lekarskiego

Oddziału Regionalnego w Opolu

Rolniku!

Świadomość zagrożeń i znajomość zachowań zwierząt oraz zaspokojenie ich potrzeb bytowych ograniczają ryzyko niebezpiecznych zdarzeń i chorób. W związku z tą dozą świadomości życzę bezpiecznej, przynoszącej zadowolenie i korzyści pracy.

Lech Waloszczyk

Dyrektor

Oddziału Regionalnego KRUS w Opolu